

Կարծիք

«Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրության փոփոխությունների՝ օրենքով կարգավորման պահանջ ուղղակիորեն նախատեսող դրույթների հիման վրա ընդունման, փոփոխման կամ լրացման ենթակա օրենքների և Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրությունում փոփոխություններ կատարելու արդյունքում ընդունման, փոփոխման կամ լրացման ենթակա օրենքների ցանկերը հաստատելու մասին» ՀՀ վարչապետի որոշման նախագծի վերաբերյալ

«Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրության փոփոխությունների՝ օրենքով կարգավորման պահանջ ուղղակիորեն նախատեսող դրույթների հիման վրա ընդունման, փոփոխման կամ լրացման ենթակա օրենքների և Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրությունում փոփոխություններ կատարելու արդյունքում ընդունման, փոփոխման կամ լրացման ենթակա օրենքների ցանկերը հաստատելու մասին» ՀՀ վարչապետի որոշման նախագծի¹ ուսումնասիրության հիման վրա Մարդու իրավունքների պաշտպանի աշխատակազմի նկատառումները հանգում են հետևյալին.

1. Նախագծի 1-ին և 2-րդ հավելվածներով հաստատված ցանկերի 2-րդ սյունյակներում թվարկվում են փոփոխվող կամ նոր ընդունվող *իրավական ակտերը*: Մինչդեռ, ըստ նշված հավելվածների վերնագրերի՝ համապատասխան ցանկերում ներկայացվում են լրացման ենթակա Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրության փոփոխությունների՝ օրենքով կարգավորման պահանջ ուղղակիորեն նախատեսող դրույթների հիման վրա ընդունման, փոփոխման կամ լրացման ենթակա *օրենքները* և Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրությունում փոփոխություններ կատարելու արդյունքում ընդունման, փոփոխման կամ լրացման ենթակա *օրենքները*:

Համանման մոտեցում տեղ է գտել նաև Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի 2016թ. փետրվարի 10-ի թիվ ՆՀ-170 հրամանագրում:

Ուստի, առաջարկում ենք Նախագծում ապահովել տերմինների միատեսակ կիրառություն ՀՀ վարչապետի՝ քննարկման ներկայացված նախագծի և ՀՀ Նախագահի հրամանագրի պահանջների համապատասխան:

2. Նախագծի հավելվածների «Պատասխանատու կատարողը» վերտառությամբ 3-րդ սյունյակում տարբեր միջոցառումների համար նշված կատարողների ցանկում նշված են տվյալ օրենքի մշակման համար շահագրգիռ ոչ բոլոր մարմինները: Օրինակ՝ Նախագծի 2-րդ Հավելվածով հաստատված ցանկի՝ ««Հատուկ քննչական ծառայության մասին»

---

¹ Այսուհետ՝ Նախագիծ

օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ 20-րդ կետում ՀՀ հատուկ քննչական ծառայությունը նշված չէ որպես պատասխանատու կատարող, իսկ Նախագծի 2-րդ Հավելվածով հաստատված ցանկի 2-րդ սյունյակի 9-րդ կետի կատարման համար պատասխանատու ՀՀ արդարադատության նախարարության հետ միասին նշված է միայն ՀՀ առողջապահության նախարարությունը:

Մեկ այլ դեպքում «Բազմազավակ ընտանիքների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ 42-րդ կետում որպես պատասխանատու կատարողներ նշված են ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի, ՀՀ առողջապահության, ՀՀ կրթության և գիտության, ՀՀ արդարադատության, ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման և այլ շահագրգիռ նախարարություններ:

Ուստի, առաջարկում ենք վերանայել մեջբերված, ինչպես նաև կարծիքի ներկայացված նախագծի մյուս կետերում նշված պատասխանատու կատարողների ցանկը՝ հաշվի առնելով կոնկրետ օրենքների կարգավորման ոլորտները:

3. Նախագծի 1-ին Հավելվածով հաստատված ցանկի 2-րդ սյունյակի 8-րդ կետում տեղ են գտել «ՀՀ կառավարության մասին», 9-րդ կետում՝ «ՀՀ Կառավարության կազմավորման և հրաժարականի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», իսկ 10-րդ կետում՝ «Կառավարության կառուցվածքի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերը, այնինչ վերոնշյալ բոլոր հարցերը կարող են, ըստ էության, կարգավորվել մեկ միասնական ակտի՝ «ՀՀ կառավարության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի շրջանակներում:

Ելնելով վերոգրյալից՝ առաջարկում ենք քննարկել տվյալ հարցերը նշված երեք ակտերի փոխարեն մեկով կարգավորելու նպատակահարմարությունը:

4. Նախագծի 2-րդ Հավելվածով հաստատված ցանկի 2-րդ սյունյակի 8-րդ կետում նշված «ՀՀ քրեակատարողական օրենսգիրք», 9-րդ կետում նշված «ՀՀ քրեական օրենսգիրք», ինչպես նաև 11-րդ կետում նշված «ՀՀ քաղաքացիական օրենսգիրք» ձևակերպումները անհրաժեշտ է համապատասխանաբար փոխարինել «ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի նախագիծ», «ՀՀ քրեական օրենսգրքի նախագիծ» և «ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի նախագիծ» ձևակերպումներով:

5. Նախագծի 2-րդ Հավելվածով հաստատված ցանկում առաջարկվում է 6-րդ սյունյակի համարակալումը փոփոխել՝ դարձնելով «5-րդ», ինչպես նաև այդ սյունյակի վերնագրի մեջ կիրառվող «հոդվածներ» բառը փոխարինել «դրույթներ» բառով, քանի որ նշված սյունյակում համապատասխան փոփոխություններ կատարելու հիմք են նաև ՀՀ

Սահմանադրության մի շարք գլուխներ: Անհրաժեշտ է նշված սկզբունքը պահպանել նաև Հավելված 1-ով հաստատված ցանկում, ինչպես նաև հստակեցնել՝ Նախագծի 1-ին Հավելվածով հաստատված ցանկի 5-րդ սյունյակում նշվում են Սահմանադրության համապատասխան հոդվածները, թե՛ գլուխները:

6. Նախագծի 2-րդ Հավելվածով հաստատված ցանկի 6-րդ սյունյակի առանձին կետերում, որպես համապատասխան փոփոխությունները կատարելու հիմքեր, առաջարկում ենք ավելացնել նաև ՀՀ Սահմանադրության 7-րդ և 8-րդ գլուխները (օրինակ՝ 10-րդ, 12-րդ և 20-րդ կետեր):

Դրանից բացի, Նախագծի 2-րդ Հավելվածով հաստատված ցանկի որոշ կետերում առաջարկում ենք ավելացնել ՀՀ Սահմանադրության՝ մարդու և քաղաքացու հիմնական իրավունքների և ազատությունների վերաբերյալ 2-րդ գլուխը (օրինակ՝ 34-րդ կետ):

7. Նախագծի 1-ին Հավելվածի 2-րդ սյունյակի 13-րդ կետում առաջարկում ենք Նախագծի վերնագրից հանել փակագծերը և այն շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «Անվտանգության խորհրդի կազմավորման և գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծ:

ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի աշխատակազմ